

Rammebetingelser Grimstad kommune

Regjeringens kommuneopplegg for 2023

Regjeringens forslag til statsbudsjett ble lagt fram den 6. oktober. I kommuneopplegget anslås realveksten i *frie inntekter* for kommunene til 1,7 mrd. kr (dvs. 0,6 %), mens det i kommuneproposisjonen i mai ble signalisert en vekst i intervallet 1,2-1,5 mrd. kr.

Oppjusteringen må ses i sammenheng med at anslaget for demografikostnader som finansieres med frie inntekter, er økt med 0,9 mrd. kr som følge av SSBs nye befolkningsframskrivninger fra juli 2022. Ved beregning av realvekst i kommunesektorens inntekter for 2023 er det lagt til grunn en kostnadsvekst (deflator) på 3,7 % (fordelt med 4,2 % som årslønnsvekst og 3,1 % som prisvekst). Det er ikke knyttet forventninger til at statlige satsinger og prioriteringer skal finansieres innenfor realveksten i 2023.

Realveksten på 0,6 % er regnet fra inntektsnivået i 2022 slik det ble anslått etter behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2022. Når veksten regnes fra anslag på regnskap for 2022, blir inntektsveksten fra 2022 til 2023 lavere, siden veksten regnes fra et oppjustert nivå sammenlignet med nivået i revidert nasjonalbudsjett 2022. Oppjusteringen for i år har sammenheng med økt skatteinntektsanslag for kommunene med 1,980 mrd. kr. Skatteinntektene for i år er nå anslått å øke med 7,8 % nominelt for kommunene. På kostnadssiden bør spesielt merkes at deflatoren for inneværende år er oppjustert fra 3,7 prosent i RNB til nå 5,3 prosent. Økt prisvekst betyr også at realverdien av inntektsveksten for 2023 blir lavere. Deflatoren for 2023 er altså anslått til 3,7 prosent.

Regjeringen foreslår at den kommunale skattøren for personlige skattytere for 2023 settes opp med 0,2 prosentpoeng. Denne justeringen har sammenheng med et makroøkonomisk styringsmål om at skatteinntektsandelen (inkl. eiendomsskatt) skal utgjøre 40 pst. av de samlede inntektene. Ordinær skatt på inntekt og formue (inkl. naturressursskatt) for 2023 anslås å bli 0,5 % høyere for kommunene samlet, sammenlignet med det sist justerte nivåanslaget for i år. Rammetilskuddet for kommunene foreslås økt med 7,7 %. Sum frie inntekter anslås etter dette å øke med 3,5 % nominelt.

I kommunedirektørens budsjettforslag for 2023 er frie inntekter (ordinær skatt og rammetilskudd) satt til **1 511,850 mill. kr**, som er 9,462 mill. kr høyere enn i beregningene fra KDD. Kommunedirektøren legger per nå til grunn **1 470,289 mill. kr** som frie inntekter i år. Korrigerer vi med -1,218 mill. kr, som er summen av såkalte oppgaveendringer i kommuneopplegget, får vi 1 469,071 mill. kr i oppgavekorrigerte frie inntekter 2022. *I kommunedirektørens budsjettforslag legges derfor til grunn en nominell vekst i frie inntekter på 42,779 mill. kr eller 2,9 %.*¹

¹ Lokalt skatteanslag er i disse beregningene basert på skatteandel i 2021. Skatteanslaget for 2022 er basert på skattetall tom. september.

Oppgaveendringene over rammetilskuddet omfatter følgende innlemminger, korreksjoner og regelendringer: Beløpet i hver av linjene viser kommunens andel av den enkelte korreksjonen (fordelt etter aktuell delkostnadsnøkkel) – og som kan brukes i beregningen/dokumentasjonen av rammeendringer for aktuelle tjenesteområder.

	I makro	Grimstad
Samlet korreksjon i rammetilskuddet 2022 (1000 2022-kr)	-208 319	-1 218
Statlige og private skoler endring elevtall	-102 496	-487
Gratis deltid SFO 1. trinn fra høsten 2022	767 000	3 645
Redusert makspris barnehager og gratis barnehage 3. barn.	722 792	3 314
Redusert pensjonspåslag for private barnehager	-51 100	-234
Gratis barnehage tiltakssonen	74 446	0
Diverse korrigeringer økonomisk sosialhjelp	60 152	292
Barnevernsreformen	479 986	1 720
Samværspan barnevernlov	30 376	138
Godtgjøring av sakkyndige og tolk ny barnevernlov	-18 322	-83
Likeverdsreformen. Barne-koordinator	80 000	343
Ny oppgave- og ansvarsdeling i barnevernet – avvikling av forsøk	-20 400	0
Økt basistilskudd fastleger	462 874	1 987
Ekstraordinære bevilgninger koronatiltak 2022	-913 450	-4 039
Rest-korrigerering merskattevekst 2022 - utbytter	-1 734 500	-7 613
Diverse korreksjoner	-45 677	-200

Kommunedirektøren har for de øvrige årene i planperioden (2024-26) budsjettert med en årlig realvekst over kommuneopplegget på 2,0 mrd. kr eller 0,5 % (dvs. noe utover demografikostnadene i makro), og forutsatt den samme relative veksten på skatt og rammeoverføringer. Fra 2024 legges det opp til at den kommunale delen av grunnrenteskatten skal komme i tillegg til den ordinære veksten i frie inntekter. Mao at realveksten framover blir høyere enn ellers.

Oppsummert for årene i økonomiplanperioden opereres derfor med følgende anslag for frie inntekter (i 1000 2023-kr):²

	2022	2023	2024	2025	2026
Rammetilskudd (fast del)	573 030	662 291	667 625	677 197	684 660
Skatt	872 120	758 390	767 268	772 860	778 114
Inntekstutjevning	25 139	91 169	92 546	93 189	93 790
Sum frie inntekter	1 470 289	1 511 850	1 527 439	1 543 246	1 556 564
%-endring		2,8	1,0	1,0	0,9

² I prognosekjøringen (basert på KS-modellen) er det i utgangspunktet lagt til grunn framskrevne innbyggertall både for kommunen og landet, konkret per 1.1.2023, 1.1.2024, 1.1.2025 og 1.1.2026 (SSB MMMM). Innbyggertall fordelt på de aktuelle aldersgruppene har telletidspunkt 1. juli år t, og vi lar disse være gjennomsnittet av tallene per 1.1 år t og 1.1 år t+1. Innbyggertall totalt og fordelt på aldersgrupper per 1. juli påvirker innbyggertilskuddet og utgiftsutjevningen det påfølgende året, mens innbyggertall totalt per 1.1. påvirker inntekstutjevningen aktuelt år. Anslag for innbyggertall per 1.1.23: 24 500. Framskrivningene for planperioden er justert i forhold til oppdatert anslag per 1.1.23. Ordinært skjønn fra Statsforvalteren (580.000 kr i 2023) er satt til 300.000 kr for årene 2024, 2025 og 2026.

Vedlegg

Dokumentasjon av frie inntekter 2022 og 2023 (Grønt hefte 2023).

Grimstad	2022	2023
Innbyggertilskudd	624 434	680 837
Utgiftsutjevnenende tilskudd/trekk	-9 436	-18 986
Korreksjonsordningen for elever i statlige/private skoler	-9 947	-10 974
Inntektsgarantertilskudd, netto	-1 153	-995
Tilskudd til saker med særskilt fordeling	5 886	11 828
Distriktstilskudd Sør-Norge/småkommunetilskudd	0	0
Distriktstilskudd Nord-Norge	0	0
Veksttilskudd	0	0
Storbytilskudd	0	0
Regionsentertilskudd	0	0
Skjønnstilskudd*	680	580
= Sum rammetilskudd (fast del) ved framleggelsen av statsbudsjett	610 465	662 291
Anslag inntektsutjevnenende tilskudd/trekk fra KDD i statsbudsjettet	74 401	90 076
Skatteinntektsanslag fra KDD i statsbudsjettet	715 444	750 022
Endring rammetilskudd etter budsjettsaldering (inkl. tilleggsnummer)	-2 968	
Økning av rammetilskuddet på 300 mill. kr for å dekke økte utgifter til sosialhjelp	1 289	
Endring rammetilskudd i RNB (inkl. budsjettavtale på Stortinget)	-38 910	
702,45 mill. kr til dekning av vaksinasjonsutgifter	3 107	
11 mill. kr til forlengelse av kvalifikasjons-programmet	47	
Endring i anslag skatt/inntektsutjevning fra KDD målt mot oppr. anslag	92 418	
= Sum frie inntekter (skatt og rammetilskudd)	1 455 293	1 502 388
Oppgavekorrigering	-1 540	
= Anslag på oppgavekorrigerte frie inntekter	1 453 752	1 502 388
Anslag prosentvis vekst relativt til fjoråret		3,3 %
Anslag på oppgavekorrigert vekst relativt til fjoråret		48 635

*): Eventuelle tildelte skjønnsmidler fra Statsforvalteren gjennom året inngår ikke i denne summen.

**): I Grønt hefte er korreksjonene på kommunenivå i hovedsak gjort etter samlet kostnadsnøkkel, se GH 2023 tabell 3-k.

Dokumentasjon av utgiftsutjevningen 2023 og endring 2022-2023.

Grimstad	2023			Endring 2022-2023	
	Vekt	Utgifts- behovs- indeks	Tillegg/ trekk i utgiftsutjevn (1000 kr)	Utgifts- behovs- indeks	Tillegg/ trekk i utgiftsutjevn (1000 kr)
0-1 år	0,0057	1,0333	289	-0,1 %	13
2-5 år	0,1361	1,0496	10 289	1,7 %	4 148
6-15 år	0,2645	1,0855	34 471	-0,2 %	2 023
16-22 år	0,0236	1,1426	5 129	-0,5 %	220
23-66 år	0,1049	0,9729	-4 337	0,2 %	0
67-79 år	0,0567	0,9514	-4 199	-1,4 %	-1 379
80-89 år	0,0767	0,9515	-5 668	1,0 %	734
Over 90 år	0,0385	0,8087	-11 225	1,6 %	138
Basistillegg	0,0159	0,4561	-13 182	-0,2 %	-1 021
Sone	0,0100	0,7273	-4 156	0,0 %	-301
Nabo	0,0100	0,8909	-1 663	-0,5 %	-195
Landbrukskriterium	0,0021	0,6560	-1 101	-1,7 %	-132
Innvandrere 6-15 år ekskl. Skandinavia	0,0071	1,1299	1 405	-4,9 %	-360
Flyktninger uten integreringstilskudd	0,0084	1,1325	1 697	3,5 %	563
Dødelighet	0,0454	0,9451	-3 800	-2,7 %	-1 988
Barn 0-15 med enslige forsørgere	0,0188	1,0762	2 183	0,5 %	305
Lavinntekt	0,0118	0,8492	-2 713	5,5 %	688
Uføre 18-49 år	0,0064	1,3063	2 988	-3,3 %	-29
Opphopningsindeks	0,0095	0,6101	-5 646	-22,7 %	-3 514
Aleneboende 30 - 66 år	0,0193	0,8377	-4 776	-0,6 %	-594
PU over 16 år	0,0486	0,9604	-2 930	-6,0 %	-4 347
Ikke-gifte 67 år og over	0,0454	0,8506	-10 336	0,5 %	-325
Barn 1 år uten kontantstøtte	0,0165	0,9428	-1 439	-17,2 %	-4 118
Innbyggere med høyere utdanning	0,0181	0,9904	-266	-0,2 %	-77
Kostnadsindeks	1,0000	0,9875	-18 986	-0,6 %	-9 549
<i>Netto virkn. statlige/private skoler</i>			-10 974		-1 027
Sum utgiftsutjevn. mm.			-29 959		-10 576

Dokumentasjon av utgiftsutjevningen 2023 (og endring 2022-23) fordelt på sektorområder

Grimstad	2023			Endr. 2022-2023	
	Vekt	Utgifts- behovs- indeks	Tillegg/trekk i utgiftsutjevn. (1000 kr)	Utgifts- behovs- indeks	Tillegg/trekk i utgiftsutjevn. (1000 kr)
Barnehage	0,1588	1,0317	7 674	-0,5 %	-410
Administrasjon	0,0796	0,9610	-4 731	0,0 %	-252
Landbruk	0,0021	0,6560	-1 076	-1,7 %	-119
Grunnskole	0,2545	1,0693	26 875	-0,3 %	974
Pleie og omsorg	0,3457	0,9230	-40 549	-0,9 %	-6 990
Kommunehelse	0,0564	0,9656	-2 953	-0,1 %	-362
Barnevern	0,0457	1,0233	1 620	1,6 %	1 177
Sosialtjeneste	0,0573	0,9335	-5 809	-3,8 %	-3 551
Kostnadsindeks	1,0000	0,9875	-18 986	-0,6 %	-9 549